

Český telekomunikační klastr

Český telekomunikační úřad

Sokolovská 219

190 00 Praha 9

ID Datové schránky: a9qaats

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:

Návrhu textu Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3440–3600 MHz

Čj.: ČTÚ-12 711/2020-613/III. vyř.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:

Obchodní firma / název / jméno a příjmení: Český telekomunikační klastr z.s.

IČO (bylo-li přiděleno): 22857818

Kontaktní osoba (vč. telefonního čísla a adresy elektronické pošty):

Mgr. Martin Tuzar, předseda představenstva, tel: +420 736 629 241, e-mail: martin.tuzar@aktuzar.cz

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ: Informace nejsou důvěrné

Český telekomunikační úřad bude považovat zde poskytnuté informace za důvěrné, pouze pokud je dotčený subjekt označí jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství.

Český telekomunikační úřad si vyhrazuje právo použít poskytnuté údaje, s výjimkou údajů označených jako důvěrné nebo jako obchodní tajemství, a tyto údaje též uveřejnit podle Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě.

Pokud dotčený subjekt označí připomínku, popřípadě její část, za důvěrnou nebo jako obchodní tajemství, pak taková připomínka nebude uveřejněna na diskusním místě. Obdobně se postupuje i v případě stanovisek a názorů.

Připomínky, které nebudou uveřejněny na diskusním místě, se podle čl.9 odst. 3 Pravidel Českého telekomunikačního úřadu pro vedení konzultací na diskusním místě nevypřádávají.

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ:

Připomínka č. 1 Pododíl 2.2.1, řádek 162 a násl. – připomínka je doporučující

Navrhovaná změna:

*Z dosavadní regulační a analytické činnosti Úřadu vyplývá, že hospodářská soutěž na trhu elektronických komunikací, a specificky pak na maloobchodním i velkoobchodním trhu mobilních služeb elektronických komunikací v České republice může být dále prohloubena. **Tento závěr lze dovodit i ze zprávy DESI 2019, která poukazuje na v evropském porovnání velmi vysokou hladinu cen mobilních telekomunikačních služeb a jejich nízké využití ze strany koncových uživatelů. Potřeba podpory Hospodářské soutěže vyplývá také z relevantních evropských dokumentů.***

Odůvodnění:

Zpráva DESI 2019 o České republice uvádí, že ceny pro uživatele mobilních telefonů na českém trhu patří k nejvyšším v Evropě. Ceny za mobilní širokopásmové připojení pro telefony¹ (42,6 eur) jsou téměř dvojnásobné oproti průměru EU ve výši 22,3 eur². Podle indexu DESI 2019 Česká republika trpí také nízkou mírou využívání mobilního širokopásmového připojení, které zůstává výrazně pod průměrem EU³. Tuto skutečnost lze logicky spojovat právě s vysokou hladinou cen za dané služby. V návaznosti na provedený tříkriteriální test pak lze dovodit, že oba pozorované negativní jevy jsou alespoň částečně, daleko spíše však zcela, způsobeny selhávající hospodářskou soutěží na trhu mobilních služeb elektronických komunikací, jež je

¹ Služby nabízené od února 2017 zahrnující 1 GB, 300 hovorů a 225 SMS. Zdroj: Mobile Broadband Price Study (Studie cen mobilního širokopásmového připojení), Van Dijk a Empirica. Ceny v EUR/PPP, včetně DPH. Údaje: únor 2019, odkazováno v Indexu digitální ekonomiky a společnosti 2019, zprávy o Česku, strana 6 z 14

² Index digitální ekonomiky a společnosti 2019, zpráva o Česku Strana 6 z 14

³ Index digitální ekonomiky a společnosti 2019, zpráva o Česku Strana 6 z 14

dlouhodobě ovládn tři velkými operátory. Navrhujeme tuto skutečnost zohlednit přímo v textu vyhlášení.

Cíl podpory hospodářské soutěže na území členských států pak vyplývá přímo z textu relevantních evropských dokumentů, jako například Směrnice parlamentu a Rady (EU) 2018/1972, kterou se stanoví kodex pro elektronické komunikace (recitál, odst. 156) ale například i Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady EU 2017/899 ze dne 17.5.2017 o využívání kmitočtového pásma 470-790 MHz (recitál, odst. 7).

Připomínka č. 2 Pododdíl 2.2.1, řádek 173 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Cílem Úřadu je umožnit vstup jednoho či více nových významných operátorů bez ohledu na to, zda na trh vstoupí jako držitelé rádiových kmitočtů v pásmu 700 MHz a/nebo v pásmu 3400–3600 MHz na základě tohoto Výběrového řízení.

Odůvodnění:

Deklarované cíle spočívající v podpoře prohloubení hospodářské soutěže v oblasti služeb elektronických komunikací a zajištění efektivního využití rádiových kmitočtů ku prospěchu koncových uživatelů budou v prostředí trhu České republiky dosaženy snáze a s lepšími výsledky, bude-li podpořen vstup většího počtu menších a středních operátorů na trh mobilních služeb prostřednictvím závazků národního roamingu a velkoobchodní nabídky. Česká republika má velmi vyvinutý trh služeb elektronických komunikací poskytovaných v pevné místě. Z toho vyplývá velký potenciál pro posílení trhu také v oblasti mobilních služeb elektronických komunikací, bude-li malým a středním regionálním operátorům umožněno prostřednictvím robustního a spolehlivého závazku velkoobchodní nabídky zapojit se také do poskytování mobilních služeb.

Posílení závazku velkoobchodní nabídky navíc ze shora uvedených důvodů zajistí přínos pro hospodářskou soutěž na relevantním trhu pro případ, kdy nebude naplněn stávající předpoklad vstupu nového silného infrastrukturního hráče. Zdůraznění závazku velkoobchodní nabídky by tak ze strany státu představovalo odpovědné rozhodnutí směřující k minimalizaci rizika neúspěchu tohoto Výběrového řízení.

Připomínka č. 3 Pododdíl 2.2.1, řádek 185 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Takovéto chování nových síťových operátorů bude mít pozitivní vliv na celkovou úroveň cen na trhu. **Obdobné přínosy by bylo možné očekávat také v důsledku rozšíření počtu operátorů na domácím trhu v návaznosti na širší využití velkoobchodních vztahů.**

Odůvodnění:

Česká republika má z pohledu trhu elektronických komunikací značný růstový potenciál vycházející z velmi široké základny subjektů poskytujících velmi efektivně a tržně příznivě služby elektronických komunikací v pevném místě. Tento potenciál je třeba přenést i na segment trhu mobilních telekomunikačních služeb tak, aby menší, zejména regionální operátoři mohli využít své úzké vztahy s koncovými zákazníky při poskytování technologicky i obchodně konkurenceschopných služeb elektronických komunikací. Klíčem k realizaci uvedeného potenciálu je vhodně nastavená a regulovaná možnost lokálních a regionálních operátorů využívat velkoobchodních služeb infrastrukturních operátorů k zajišťování efektivních maloobchodních služeb navazujících na již v současné době provozovaná portfolia.

Připomínka č. 4 Pododdíl 2.2.1, řádek 225 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Proto Úřad v podmínkách Výběrového řízení směřuje, mimo jiné, k podpoře prohloubení takové hospodářské soutěže prostřednictvím působení jednoho či více operátorů s různou mírou vlastní infrastruktury a rádiového spektra; vždy se však musí jednat o významného síťového operátora, který prostřednictvím vlastní sítě využívající vlastní kmitočtové přiděly pokryje významnou část obyvatel České republiky.

Odůvodnění:

Deklarované cíle spočívající v podpoře prohloubení hospodářské soutěže v oblasti služeb elektronických komunikací a zajištění efektivního využití rádiových kmitočtů ku prospěchu koncových uživatelů budou v prostředí trhu České republiky dosaženy snáze a s lepšími výsledky, bude-li podpořen vstup většího počtu menších a středních operátorů na trh mobilních služeb prostřednictvím závazků národního roamingu a velkoobchodní nabídky. Česká republika má velmi vyvinutý trh služeb elektronických komunikací poskytovaných v pevné místě. Z toho vyplývá velký potenciál pro posílení

trhu také v oblasti mobilních služeb elektronických komunikací, bude-li malým a středním regionálním operátorům umožněno prostřednictvím robustního a spolehlivého závazku velkoobchodní nabídky zapojit se také do poskytování mobilních služeb.

Posílení závazku velkoobchodní nabídky navíc ze shora uvedených důvodů zajistí přínos pro hospodářskou soutěž na relevantním trhu pro případ, kdy nebude naplněn stávající předpoklad vstupu nového silného infrastrukturního hráče. Zdůraznění závazku velkoobchodní nabídky by tak ze strany státu představovalo odpovědné rozhodnutí směřující k minimalizaci rizika neúspěchu tohoto Výběrového řízení.

Připomínka č. 5 Pododdíl 2.2.2, řádek 256 – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Podporujeme současné vyhrazení bloku v pásmu 700 MHz pro nové operátory a navrhuje zachování tohoto institutu.

Odůvodnění:

Jak vyplývá z pramenů popsaných ve Vyhlášení i z jiných relevantních dokumentů – například ze zprávy DESI 2019 – trpí trh mobilních telekomunikačních služeb v České republice nízkou mírou hospodářské soutěže, což vede k negativním jevům jako jsou vysoké ceny mobilních komunikačních služeb v porovnání s jinými evropskými zeměmi nebo s tím související nedostatečná míra využívání moderních komunikačních služeb ze strany koncových zákazníků. Posílení hospodářské soutěže na relevantním trhu v důsledku vstupu nového infrastrukturního operátora by proto mělo značný potenciál uvedený nepříznivý stav zvrátit. Vyhrazení kmitočtového bloku v pásmu 700 MHz pro případného čtvrtého infrastrukturního operátora může vstupu takového subjektu na trh výrazně napomoci. Z tohoto důvodu Český telekomunikační klastr uvedený institut podporuje a pro maximalizaci jeho přínosů navrhuje jej provázat se zefektivněním a posílením závazku velkoobchodní nabídky.

Připomínka č. 6 Pododdíl 2.2.3, řádek 329 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Závazek národního roamingu je stanoven pouze ve prospěch Oprávněných zájemců o národní roaming, kteří splní podmínky pro pokrytí zajišťující, že prostřednictvím vlastní veřejně dostupné sítě elektronických komunikací pokryjí veřejně dostupnými

službami elektronických komunikací ve Standardu 5G významnou část populace České republiky.

Odůvodnění

Přístup k oprávněním plynoucím ze závazku národního roamingu je významným faktorem pro snížení bariér pro vstup na trh mobilních služeb elektronických komunikací a pro etablování se případného nového operátora či nových operátorů v současném nabídkou již takřka plně saturovaném zákaznickém prostředí. Podmínky, za kterých bude závazek národního roamingu v tomto Výběrovém řízení upraven, budou hrát značnou roli při rozhodování potenciálních zájemců o tom zda se budou tohoto Výběrového řízení aktivně účastnit. Bude-li předpokladem čerpání národního roamingu výstavba komunikačních sítí ve standardu 5G, bude pro potenciální nové operátory daleko obtížnější, resp. nákladnější se na daném trhu etablovat, neboť síť 5G zpočátku nebude přinášet takové výnosy jako jiné, v současnosti více využívané technologie. Nový operátor by tak byl v počátečním období vystaven daleko většímu ekonomickému tlaku. Zavedené struktury na mobilním trhu by pak nebyl schopen konkurovat tak dobře, jako kdyby mohl svou síť rozvíjet na jiné technologii.

Jednoznačné určení technologie, která má být na daných kmitočtech provozována nadto stojí v rozporu se zásadou technologické neutrality, a tudíž odporuje podmínkám regulace telekomunikačního odvětví stanoveným v zákoně o elektronických komunikacích.

Pevné určení technologie, která má být na daných kmitočtech provozována, aby měl Oprávněný zájemce o národní roaming přístup k danému plnění, se navíc bez zjevného důvodu odchyľuje od podmínek předchozí aukce na kmitočty v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, kde bylo výslovně uvedeno, že podmínku pokrytí obyvatelstva pro potřeby přístupu k národnímu roamingu lze splnit jakoukoliv technologií.

Připomínka č. 7 Pododdíl 2.2.3, řádek 341 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Oprávněnými zájemci se stanou pouze noví operátoři, kteří nejsou Stávajícími operátory, kteří splní podmínku pokrytí alespoň 10 % obyvatelstva České republiky prostřednictvím jimi provozovaných sítí elektronických komunikací nejpozději k datu zahájení využívání národního roamingu, přičemž veřejně dostupná služba elektronických komunikací poskytovaná prostřednictvím vlastní sítě musí být provozována prostřednictvím nejméně 500 230 venkovních stanovišť základnových stanic. Pro zachování národního roamingu musí Oprávnění zájemci o národní roaming

splnit podmínku pokrytí alespoň 30 20 % obyvatelstva České republiky prostřednictvím jimi provozovaných sítí elektronických komunikací nejpozději do 30. 6. 2025, přičemž veřejně dostupná služba elektronických komunikací poskytovaná prostřednictvím vlastní sítě musí být provozována prostřednictvím nejméně 1000 460 venkovních stanovišť základnových stanic.

Odůvodnění

Jak, je uvedeno již výše v připomínce č. 6, představuje závazek národního roamingu významný faktor pro snížení bariér pro vstup na trh mobilních služeb elektronických komunikací a pro etablování se případného nového operátora v současném tržním prostředí. Jako takový tento závazek, resp. jeho nastavení, významně ovlivní zájem nových subjektů o vstup na český mobilní trh. Z uvedených důvodů by měly být podmínky národního roamingu nastaveny spíše vstřícně tak, aby nové operátory maximální možnou měrou motivovaly k vydražení předemtných kmitočtových bloků.

Naproti tomu Vyhlášení upravuje přístup Oprávněných zájemců o národní roaming k tomuto institutu daleko restriktivněji, než jak tomu bylo v předchozí aukci na kmitočty v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, kde bylo čerpání práv z národního roamingu podmíněno pokrytím pouze 20% obyvatelstva. Nynější návrh Vyhlášení zde počítá s hodnotou 30%. Takové zpřísnění odporuje deklarovanému cíli tohoto Výběrového řízení posílit hospodářskou soutěž na relevantním trhu a podpořit účelné využívání rádiových kmitočtů, neboť navyšuje bariéru pro vstup na daný trh. Navrhujeme tedy snížit požadavek pokrytí obyvatelstva pro potřeby přístupu k národnímu roamingu alespoň na úroveň odkazované předchozí aukce, tj. na 20%. Větší snížení uvedené hranice by ale podnítilo potenciální nové operátory ke vstupu na daný trh ještě více.

Podmínka spočívající v počtu stanovišť základnových stanic, která mají být provozována, aby mohl Oprávněný zájemce čerpat práva z národního roamingu, je nastavena extrémně vysoko a z pohledu systematiky Vyhlášení nelogicky. Tento požadavek je zcela nový a v aukci kmitočtů z roku 2014 nebyl upraven. Podmínky pro vstup nového operátora na trh se tedy i tímto opatřením opět zhoršují. Máme za to, že nejlépe by bylo daný parametr z Vyhlášení zcela vypustit. Má-li však být v textu zachován, pak je nezbytné jej sladit s požadavky rozvojových kritérií, které v kontextu tohoto výběrového řízení reprezentují představu Úřadu o účelném využívání dotčených kmitočtů. Navrhujeme tedy pro prvotní období nastavit požadovaný počet stanovišť základnových stanic na 230, jak odpovídá rozvojovému kritériu na řádku 1088 Vyhlášení, a má-li k 30. 6. 2025 dojít k progresi na zhruba dvojnásobek (viz výše), počítat po tomto datu s hodnotou 460 stanovišť základnových stanic.

Připomínka č. 8 Pododdíl 2.2.6, řádek 386 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

*Za účelem zajištění splnění zamýšlených cílů Výběrového řízení, zejména pak cíle podpory prohloubení hospodářské soutěže na velkoobchodní úrovni, a rovněž pro zachování maximální možné kontinuity již v minulosti převzatých závazků (závazek velkoobchodní nabídky přijatý v rámci výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz), bude závazek velkoobchodní nabídky ~~zachován~~ **upraven** i pro poskytování relevantních služeb elektronických komunikací prostřednictvím kmitočtů v pásmu **pásmech 700 MHz, 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz a 2600 MHz.***

Odůvodnění:

Aby mohl být plnou měrou využit potenciál plurality poskytovatelů služeb elektronických komunikací i na mobilním trhu tak, je nezbytné, aby noví operátoři využívající práv z velkoobchodní nabídky měli možnost vytvářet plnohodnotné nabídky telekomunikačních služeb, které budou objektivně srovnatelné a konkurenceschopné s nabídkami Stávajících operátorů. Navrhujeme proto rozšíření pásem, v nichž by měly být velkoobchodní služby poskytovány tak, aby tato nově zahrnovala veškerá mobilní pásma nezbytná pro provozování služeb hlasové komunikace, SMS a dat.

Připomínka č. 9 Pododdíl 7.5.1, řádek 1015 a násl. – připomínka je doporučující

Navrhovaná změna:

Do 3 let od data právní moci rozhodnutí o udělení přidělu rádiových kmitočtů zajistit pokrytí 95 % obyvatel všech obcí identifikovaných jako bílá místa, která jsou uvedena v kapitole 1 Přílohy 4 Vyhlášení. ~~Uvedená povinnost se nevztahuje na ta bílá místa, kde je pokrytí možné dosáhnout pouze za předpokladu neúměrně vysokých investičních nákladů, pokud Držitel přidělu splnění této podmínky u nepokrytých bílých míst Úřadu doloží. Tato povinnost se týká pouze Držitele přidělu Kategorie Aukčního bloku A3.~~

Odůvodnění:

Bílá místa jsou z podstaty věci lokality na území České republiky, které nejsou pokryty sítěmi elektronických komunikací, neboť z jejich charakteru a lokálních podmínek

vyplývá jejich malá ekonomická výnosnost pro komerční sítě elektronických komunikací. Tato skutečnost má zpravidla původ v roztroušeném osídlení daných oblastí, které implikuje dlouhé trasy vedení sítí elektronických komunikací, a nepříznivém terénu, který ztěžuje výstavbu. Obě tyto charakteristiky mimo jiné objektivně vedou k neúměrně vysokým investičním nákladům, které je nutné vynaložit na pokrývání bílých míst sítěmi elektronických komunikací. Lze tak uzavřít, že nutnost vynakládání neúměrně vysokých investičních nákladů na výstavbu je pro bílá místa charakteristická. Pokud by bylo držiteli bloku A3 umožněno vymanit se z rozvojového kritéria uvedeného pod písmenem a) jen z důvodu neúměrně vysokých investičních nákladů na výstavbu, postrádalo by toto rozvojové kritérium z větší části smysl, neboť právě pro objektivně danou imanentní investiční nákladnost by většina bílých míst zůstala i nadále nepokryta. Navrhujeme proto úplné odstranění této výjimky z rozvojového kritéria, nebo její podstatné zpřísnění tak, jak je uvedeno dále, a to s cílem zajistit skutečnou možnost pokrytí bílých míst sítěmi elektronických komunikací.

Připomínka č. 10 Pododдіl 7.5.1, řádek 1082 a násl. – připomínka je doporučující

Navrhovaná změna:

~~Neúměrně vysokými náklady dle bodů a) a b) se rozumí investiční náklady na výstavbu základnových stanic a souvisejících síťových prvků vyšší o více než 50 % oproti průměrnému nákladu na výstavbu základnových stanic a souvisejících síťových prvků v tomto nebo obdobném kmítočtovém pásmu, a sloužících pro obdobný účel pokrytí.~~

Odůvodnění:

V souladu s výše uvedenou připomínkou č. 9 je třeba na nutnost vynakládání zvýšených nákladů na pokrývání území sítěmi elektronických komunikací nahlížet jako na imanentní znak těchto lokalit. Lokality, které je možné pokrývat sítěmi elektronických komunikací bez zvýšených nákladů jsou k dnešnímu dni v České republice již povětšinou pokryty, a tudíž nespádají do kategorie bílých míst. Pokud by bylo držiteli přidělu bloku A3 umožněno vyvázat se z povinnosti pokrývat stanoveným způsobem bílá místa, jestliže by prokázal nutnost vynakládání neúměrně vysokých nákladů ve smyslu tohoto odstavce, větší část bílých míst by zůstala i nadále nepokryta.

S ohledem na navrhované vypuštění regulativu neúměrně vysokých nákladů na řádku 1018 je tedy na místě vypustit i definici neúměrně vysokých nákladů, neboť již v textu Vyhlášení neslouží žádnému účelu.

Přípomínka č. 11 Pododdíl 7.5.1, řádek 1082 a násl. – připomínka je doporučující

Navrhovaná změna:

Neúměrně vysokými náklady dle bodů a) a b) se rozumí investiční náklady na výstavbu základnových stanic a souvisejících síťových prvků vyšší o více než 50 200 % oproti průměrnému nákladu na výstavbu základnových stanic a souvisejících síťových prvků v tomto nebo obdobném kmitočtovém pásmu, a sloužících pro obdobný účel pokrytí.

Odůvodnění:

Pro případ, že by shora uvedené připomínce č. 9 nebylo vyhověno a možnost držitele přidělu bloku A3 vyvázat se z povinnosti pokrývat bílá místa na základě doložení nutnosti vynaložit nepřiměřeně vysoké náklady by v materiálu zůstala zachována, je třeba alespoň zvýšit hranici pro vymezení těchto nepřiměřeně vysokých nákladů tak, aby toto vymezení reflektovalo obecně obtížnější podmínky pro výstavbu sítí elektronických komunikací jako charakteristický znak bílých míst a aby umožňovalo vyvázaní se ze závazku pokrývání bílých míst skutečně jen v mimořádných případech.

Přípomínka č. 12 Pododdíl 7.5.2, řádek 1088 – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Rozvojová kritéria platná v období od 3 let po právní moci rozhodnutí o udělení přidělu do 5 let po právní moci rozhodnutí o udělení přidělu

Minimální počet základnových stanic využívajících kmitočty v pásmu 3400–3800 MHz ve Standardu 5G

15

Rozvojová kritéria platná v období od 5 let po právní moci rozhodnutí o udělení přidělu po celou zbývající dobu platnosti přidělu

Minimální počet základnových stanic využívajících kmitočty v pásmu 3400–3800 MHz ve Standardu 5G

230

Minimální počet pokrytých okresů ČR

Odůvodnění:

Rozvojová kritéria budou dalším z faktorů, které budou hrát značnou roli při rozhodování potenciálních zájemců o tom, zda a jak aktivně se budou účastnit tohoto Výběrového řízení. Bude-li závazným rozvojovým kritériem výstavba komunikačních sítí ve standardu 5G, bude pro potenciální nové operátory daleko obtížnější, resp. nákladnější se na daném trhu etablovat, neboť síť 5G zpočátku nebude přinášet takové výnosy jako jiné, v současnosti více využívané technologie. Nový operátor by tak byl v počátečním období vystaven daleko většímu ekonomickému tlaku. Zavedené struktury na mobilním trhu by pak nebyl schopen konkurovat tak efektivně, jako kdyby mohl svou síť rozvíjet na jiné technologii.

Jednoznačné určení technologie, která má být na daných kmitočtech provozována nadto stojí v rozporu se zásadou technologické neutrality, a tudíž odporuje podmínkám regulace telekomunikačního odvětví stanoveným v zákoně o elektronických komunikacích.

Připomínka č. 13 Oddíl 8.1, řádek 1311 a násl. – připomínka je zásadníNavrhovaná změna:

*Tento závazek národního roamingu je časově omezen do ~~30. 6. 2029~~ **30. 6. 2031**. Stávající operátor, poskytovatel národního roamingu, může poskytování služeb na základě závazku národního roamingu omezit i v průběhu trvání závazku do ~~30. 6. 2029~~ **30. 6. 2031**, a to pouze v rozsahu, ve kterém nemůže poskytovat služby dle tohoto závazku národního roamingu z důvodu omezení nebo ukončení poskytování služeb elektronických komunikací svým zákazníkům.*

Odůvodnění:

Český telekomunikační klastr podporuje závazek národního roamingu. Tento závazek je z pohledu cílů Výběrového řízení velmi podstatný, neboť významně snižuje bariéru pro vstup na trh mobilních služeb elektronických komunikací a pomáhá zlepšit nerovné postavení případných nových hráčů oproti již etablovaným Stávajícím operátorům. Stávající úpravu závazku je nicméně z objektivně daných důvodů třeba posílit.

Důvod pro prodloužení doby trvání závazku národního roamingu spočívá mimo jiné v tom, že jakýkoliv vydražitel kmitočtů v tomto výběrovém řízení, který není Stávajícím operátorem bude nastavením rozvojových kritérií nucen zaměřovat se primárně na

provozování sítí ve standardu 5G, na který však velká část koncových zákazníků prozatím nemá a ani v nejbližší době mít nebude vhodná koncová zařízení. Národní roaming musí tedy z tohoto důvodu trvat přinejmenším tak dlouho, dokud na českém trhu přirozenou obměnou založenou na reálných možnostech a preferencích zákazníků, nebude dost koncových zařízení uzpůsobených pro kvalitní příjem služeb 5G. Do této doby bude totiž jakýkoliv nový operátor muset svou nabídku z velké části zakládat na službách 2G, 3G a 4G provozovaných na bázi národního roamingu.

Připomínka č. 14 Oddíl 8.1, řádek 1416 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

Držitel přidělu v pásmu 700 MHz, který je zároveň Stávajícím operátorem, se v rámci závazku národního roamingu zaváže neprodleně po obdržení žádosti o předložení návrhu smlouvy zahájit a dále vést v dobré víře jednání směřující k uzavření smlouvy o národním roamingu s každým Oprávněným zájemcem o národní roaming, bez ohledu na to, zda tento Oprávněný zájemce o národní roaming již splnil podmínku pokrytí alespoň 10 % obyvatelstva České republiky prostřednictvím jím provozované sítě elektronických komunikací s využitím vlastních rádiových kmitočtů výhradně v pásmu 700 MHz a/nebo 3400–3800 MHz v technologickém Standardu 5G, přičemž služba elektronických komunikací poskytovaná prostřednictvím vlastní sítě musí být provozována nejméně na 500 230 venkovních stanovištích základnových stanicích dle platného IO.

Odůvodnění:

Přístup k oprávněním plynoucím ze závazku národního roamingu je významným faktorem pro snížení bariér pro vstup na trh mobilních služeb elektronických komunikací a pro etablování se případného nového operátora či nových operátorů v současné nabídce již takřka plně saturemém zákaznickém prostředí. Podmínky, za kterých bude závazek národního roamingu v tomto Výběrové řízení upraven, budou hrát značnou roli při rozhodování potenciálních zájemců o tom zda se budou aktivně účastnit tohoto Výběrového řízení. Bude-li podmínkou čerpání národního roamingu výstavba komunikačních sítí ve standardu 5G, bude pro potenciální nové operátory daleko obtížnější, resp. nákladnější se na daném trhu etablovat, neboť síť 5G zpočátku nebude přinášet takové výnosy jako jiné, v současnosti více využívané technologie. Nový operátor by tak byl v počátečním období vystaven daleko většímu ekonomickému tlaku. Zavedené struktury na mobilním trhu by pak nebyl schopen konkurovat tak, jako kdyby mohl svou síť rozvíjet na jiné technologii.

Jednoznačné určení technologie, která má být na daných kmitočtech provozována nadto stojí v rozporu se zásadou technologické neutrality, a tudíž odporuje podmínkám

regulace telekomunikačního odvětví stanoveným v zákoně o elektronických komunikacích.

Pevné určení technologie, která má být na daných kmitočtech provozována, aby měl Oprávněný zájemce o národní roaming přístup k danému plnění, se navíc bez zjevného důvodu odchyluje od podmínek předchozí aukce na kmitočty v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, kde bylo výslovně uvedeno, že podmínku pokrytí obyvatelstva pro potřeby přístupu k národnímu roamingu lze splnit jakoukoliv technologií.

Podmínka spočívající v počtu stanovišť základnových stanic, která mají být provozována, aby mohl Oprávněný zájemce čerpat práva z národního roamingu, je nastavena extrémně vysoko a z pohledu systematiky Vyhlášení nelogicky. Tento požadavek je zcela nový a v aukci kmitočtů z roku 2014 nebyl upraven. Podmínky pro vstup nového operátora na trh se tedy i tímto opatřením opět zhoršují. Máme za to, že nejlépe by bylo daný parametr z Vyhlášení zcela vypustit. Má-li však být v textu zachován, pak je nezbytné jej sladit s požadavky rozvojových kritérií, které v kontextu tohoto Výběrového řízení reprezentují představu Úřadu o účelném využívání dotčených kmitočtů. Navrhujeme tedy pro prvotní období nastavit požadovaný počet stanovišť základnových stanic na 230, jak odpovídá rozvojovému kritériu na řádku 1088 Vyhlášení, a má-li k 30. 6. 2025 dojít k progresi na zhruba dvojnásobek (viz výše), počítat po tomto datu s hodnotou 460 stanovišť základnových stanic.

Připomínka č. 15 Oddíl 8.1, řádek 1427 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

*Držitel přidělu v pásmu 700 MHz se v rámci závazku národního roamingu dále zaváže neukončit poskytování národního roamingu Oprávněnému zájemci o národní roaming dříve než v souladu s dobou trvání smlouvy, pokud nebude prokázáno, že Oprávněný zájemce o národní roaming nesplnil podmínku pokrytí alespoň ~~30~~ **20** % obyvatelstva České republiky prostřednictvím jím provozované sítě elektronických komunikací s využitím vlastních rádiových kmitočtů výhradně v pásmu 700 MHz a/nebo 3400–3800 MHz ~~v technologickém Standardu 5G nejpozději do 30.6.2025, přičemž služba elektronických komunikací poskytovaná prostřednictvím vlastní sítě musí být provozována nejméně na 1000~~ **460** venkovních stanovištích základnových stanicích dle platného IO.*

Odůvodnění:

Jak je uvedeno již v předchozích připomínkách, bude-li podmínkou čerpání národního roamingu výstavba komunikačních sítí ve standardu 5G, bude pro potenciální nové

operátory daleko obtížnější, resp. nákladnější se na daném trhu etablovat, neboť síť 5G zpočátku nebude přinášet takové výnosy jako jiné, v současnosti více využívané technologie. Nový operátor by tak byl v počátečním období vystaven daleko většímu ekonomickému tlaku. Zavedené struktury na mobilním trhu by pak nebyl schopen konkurovat tak, jako kdyby mohl svou síť rozvíjet na jiné technologii.

Jednoznačné určení technologie, která má být na daných kmitočtech provozována nadto stojí v rozporu se zásadou technologické neutrality, a tudíž odporuje podmínkám regulace telekomunikačního odvětví stanoveným v zákoně o elektronických komunikacích a bez zjevného důvodu se odchyluje od podmínek předchozí aukce na kmitočty v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz, kde bylo výslovně uvedeno, že podmínku pokrytí obyvatelstva pro potřeby přístupu k národnímu roamingu lze splnit jakoukoliv technologií.

Podmínka spočívající v počtu stanovišť základnových stanic, která mají být provozována, aby mohl Oprávněný zájemce čerpat práva z národního roamingu jsou nastavena extrémně vysoko a z pohledu systematiky Vyhlášení nelogicky. Tento požadavek je zcela nový a v aukci kmitočtů z roku 2014 nebyl upraven. Podmínky pro vstup nového operátora na trh se tedy i tímto opatřením opět zhoršují. Máme za to, že nejlépe by bylo daný parametr z Vyhlášení zcela vypustit. Má-li však být v textu zachován, pak je nezbytné jej sladit s požadavky rozvojových kritérií, které v kontextu tohoto výběrového řízení reprezentují představu Úřadu o účelném využívání dotčených kmitočtů. Navrhujeme tedy pro prvotní období nastavit požadovaný počet stanovišť základnových stanic na 230, jak odpovídá rozvojovému kritériu na řádku 1088 Vyhlášení, a má-li k 30. 6. 2025 dojít k progresi na zhruba dvojnásobek (viz výše), počítat po tomto datu s hodnotou 460 stanovišť základnových stanic.

Připomínka č. 16 Oddíl 8.2, řádek 1517 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

*Účelem závazku velkoobchodní nabídky je vytvořit podmínky, které umožní všem Zájemcům o přístup, kteří nejsou Držiteli kmitočtů v pásmu 700 MHz a kteří uzavřou s Držitelem přidělu v pásmu 700 MHz smlouvu o přístupu, poskytování elektronických komunikačních služeb prostřednictvím elektronických komunikačních sítí provozovaných s využitím rádiových kmitočtů v pásmu 700 MHz, **800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz a/nebo 2600 MHz.***

Odůvodnění:

Aby mohl být plnou měrou využit potenciál plurality poskytovatelů služeb elektronických komunikací i na mobilním trhu tak, je nezbytné, aby noví operátoři

využívající práv z velkoobchodní nabídky měli možnost vytvářet plnohodnotné nabídky telekomunikačních služeb, které budou objektivně srovnatelné a konkurenceschopné s nabídkami Stávajících operátorů. Navrhujeme proto rozšíření pásem, v nichž by měly být velkoobchodní služby poskytovány tak, aby tato nově zahrnovala veškerá mobilní pásma nezbytná pro provozování služeb hlasové komunikace, SMS a dat.

Připomínka č. 17 Oddíl 8.2, řádek 1523 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

*Tento závazek velkoobchodní nabídky **platí po celou dobu** je ~~omezen na dobu od data právní moci rozhodnutí o udělení přidělu rádiových kmitočtů v pásmu 700 MHz do 24. 2. 2026.~~*

Odůvodnění:

Závazek velkoobchodní nabídky představuje stěžejní prostředek pro navýšení počtu soutěžitelů na domácím trhu mobilních služeb elektronických komunikací. Právě prostřednictvím tohoto závazku má Česká republika možnost využít značného potenciálu malých a středních telekomunikačních operátorů, kteří v současné době poskytují služby přístupu k internetu v pevném místě. Tito menší operátoři mají zpravidla užší vazby na své koncové zákazníky a jsou na trhu velmi dobře etablovaní. Zpráva DESI 2019 ilustruje odhodlání těchto alternativních operátorů neustále inovovat a rozvíjet své služby, když poukazuje na skutečnost, že výstavba vysokorychlostních sítí elektronických komunikací z optických vláken probíhá v České republice především v režii těchto subjektů. Uvedení malí a střední operátoři jsou v dosahu své působnosti často schopni na vlastní infrastrukturu s využitím rádiových kmitočtů některých držitelů dražených pásem fungovat v režimu Full MVNO a přiblížit mobilní telekomunikační služby potřebám svých zákazníků.

Proto, aby malí a střední operátoři mohli rozvinout nové obchodní modely pro poskytování mobilních telekomunikačních služeb, musí mít přístup k velkoobchodní službě některého z infrastrukturních operátorů. S ohledem v nynější době pozorovanou značnou neochotu Stávajících operátorů poskytovat velkoobchodní služby za ekonomicky odůvodnitelných podmínek, musí být taková velkoobchodní nabídka Stávajících operátorů regulovaná, přičemž nyní posuzované Výběrové řízení pro takovou regulaci představuje neopakovatelnou příležitost.

Ze shora uvedených důvodů je velmi nešťastné nastavení závazku velkoobchodní nabídky pouze do roku 2026, kdy navíc končí platnost závazku velkoobchodní nabídky i pro kmitočty v pásmu 800 MHz. Bez změny doby trvání závazku velkoobchodní nabídky tedy hrozí, že VON zůstane po roce 2026 v České republice z větší části

neregulovaná, což povede k její praktické likvidaci. Navrhujeme tedy prodloužit závazek velkoobchodní nabídky na celou dobu trvání přidělu v pásmu 700 MHz tak, aby byla zajištěna kontinuita a stabilita podmínek pro fungování virtuálních operátorů.

Připomínka č. 18 Oddíl 8.2, řádek 1525 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

*Za účelem splnění závazku velkoobchodní nabídky se Držitel přidělu v pásmu 700 MHz zaváže na výzvu jednat v dobré víře s každým Zájemcem o přístup o uzavření smlouvy o přístupu k veřejné komunikační síti provozované s využitím rádiových kmitočtů v pásmu 700 MHz, **800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz a/nebo 2600 MHz získaných na základě tohoto Výběrového řízení pro účely poskytování mobilních služeb elektronických komunikací služby vysokorychlostního přístupu k internetu ze strany Zájemce o přístup.***

Změna pásem dotčených povinností velkoobchodní nabídky se musí promítnout i do jiných relevantních částí Vyhlášení.

Odůvodnění:

Aby mohl být plnou měrou využit potenciál plurality poskytovatelů služeb elektronických komunikací i na mobilním trhu tak, je nezbytné, aby noví operátoři využívající práv z velkoobchodní nabídky měli možnost vytvářet plnohodnotné nabídky telekomunikačních služeb, které budou objektivně srovnatelné a konkurenceschopné s nabídkami Stávajících operátorů. Navrhujeme proto rozšíření pásem, v nichž by měly být velkoobchodní služby poskytovány tak, aby tato nově zahrnovala veškerá mobilní pásma nezbytná pro provozování služeb hlasové komunikace, SMS a dat.

Připomínka č. 19 Pododdíl 8.4.3, řádek 2060 a násl. – připomínka je zásadní

Navrhovaná změna:

*Držitelé přidělů jsou povinni podat do lhůty ~~pěti pracovních dní~~ **jednoho měsíce** ode dne doručení oznámení Úřadu podle předešlé věty žádost o vykonání úprav v souladu s částečnou dohodou. Pokud Úřad obdrží ve lhůtě do ~~5 dnů~~ **jednoho měsíce** oznámení Držitelů přidělů o částečné dohodě, přezkoumá ji a v případě, že dospěje k*

závěru, že touto dohodou nedojde k narušení pozic ostatních Držitelů přidělů, cílové rozdělení změní ve smyslu dohody.

Odůvodnění:

Původně navrhovaná lhůta v délce trvání pěti dnů je pro uzavření a předložení částečné dohody ve smyslu daného ustanovení velmi krátká a znamenala by praktickou nepoužitelnost institutu částečné dohody. Navrhujeme tedy její prodloužení na stále relativně krátkou ale již realistickou dobu jednoho měsíce.

II. STANOVISKA A NÁZORY K NÁVRHU OPATŘENÍ:

Stanovisko č. 1 k možnosti plnit rozvojová kritéria dle pododdílu 7.5.1, písm. a), f) a g) s využitím dříve přidělených mobilních frekvencí

Ustanovení na řádcích 1064 a n. a 1075 a n. upravují možnost splnit odkazované rozvojové kritérium i s využitím dříve přidělených rádiových kmitočtů v mobilních pásmech 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2100 MHz, 2600 MHz a/nebo 3440–3800 MHz. Nelze přitom odhlížet od skutečnosti, že v takovém případě by byl případný nový operátor při dražbě daných kmitočtů silně znevýhodněn oproti Stávajícím operátorům, kteří se mohou pro tvorbu životaschopného obchodního modelu ve vztahu k tomuto kritériu spolehnout na vlastní dříve pořízenou infrastrukturu v uvedených ostatních pásmech. Aby měl nový operátor v dražbě stejnou možnost vydražit blok kategorie A, bez toho, aby musel počítat s výrazně vyššími náklady na splnění daného kritéria a tudíž se ztíženou možností alokovat prostředky na dražbu daného bloku, je třeba výrazně posílit závazek národního roamingu tak, aby umožnil novému operátorovi etablovat se v předmětných bílých místech co nejrychleji a nejefektivněji s konkurenceschopnou nabídkou služeb.

Datum:

3. 7. 2020

Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:

**Mgr. Martin Tuzar, předseda
představenstva**

Podpis oprávněné osoby:

